ПІДГОТОВКА

TORCH-інфекції при вагітності: аналіз і розшифровка IgG та IgM

23 листопада 2026 р. · 5 хв читання

Що входить в аналіз на TORCH, коли його здавати, як розшифрувати IgG, IgM і авідність і що робити, якщо антитіл немає або IgM позитивний.

H — це набір інфекцій, які доросла людина зазвичай переносить легко, але які можуть зашкодити дитині, якщо мати вперше заразиться під час вагітності. Аналіз шукає не сам збудник, а антитіла — сліди зустрічі імунної системи з інфекцією. Тому важливо не лише його здати, а й правильно прочитати.

Що входить у TORCH

- — токсоплазмоз: паразит, яким заражаються через сире чи недосмажене м'ясо, немиті овочі й котячі фекалії
- — інші інфекції (з англ. other): сифіліс, вітряна віспа, парвовірус B19 та інші
- R — краснуха (rubella)
- — цитомегаловірус (ЦМВ), найпоширеніша вроджена інфекція
- — вірус простого герпесу 1 і 2 типу

Стандартна панель — антитіла IgG та IgM до токсоплазми, краснухи, ЦМВ і герпесу. Сифіліс, ВІЛ і гепатити під час вагітності перевіряють окремими аналізами.

IgG та IgM: як розшифрувати

IgM з’являються першими, через тиждень-два після зараження, і зазвичай зникають за кілька місяців. IgG з’являються пізніше й лишаються роками, часто довічно — це пам’ять імунітету. Результат читають за поєднанням:

- IgG негативний, IgM негативний — з інфекцією ще не зустрічалися, імунітету немає. Це не хвороба, але під час вагітності потрібна обережність.
- IgG позитивний, IgM негативний — інфекція була давно або (для краснухи) було щеплення. Імунітет є, і це найспокійніший варіант.
- IgG негативний, IgM позитивний — можливе дуже свіже зараження або хибнопозитивний результат. Аналіз повторюють через 2–3 тижні: якщо з’являться IgG, інфекція справжня.
- IgG позитивний, IgM позитивний — зараження могло бути нещодавно, але IgM іноді тримаються місяцями після давньої інфекції. Розібратися допомагає тест на авідність.

З герпесом інакше: IgG до вірусу простого герпесу має більшість дорослих, і це не привід хвилюватися. Найбільший ризик для дитини — первинне зараження в останні тижні вагітності.

Авідність IgG: коли було зараження

Авідність — це міцність зв’язку антитіл зі збудником. На початку інфекції антитіла зв’язуються слабко, з часом — дедалі міцніше. Висока авідність означає, що зараження було щонайменше 3–4 місяці тому. Якщо аналіз зробили на ранньому терміні, це фактично виключає інфекцію під час цієї вагітності. Низька авідність свіжої інфекції не доводить — її оцінюють разом з іншими даними.

Коли здавати аналіз на TORCH

Найкорисніше — до вагітності. Тоді результат дає вибір: якщо немає антитіл до краснухи, можна зробити щеплення, а якщо немає антитіл до токсоплазми й ЦМВ, ви знатимете, яких правил триматися. TORCH входить в обстеження пари перед вагітністю і в підготовку до ЕКЗ.

Під час вагітності аналіз призначають за показаннями: контакт із хворим, симптоми інфекції, зміни на УЗД. Чи перевіряти TORCH усім вагітним, рекомендації різних країн розходяться, тож обсяг визначить лікар.

Що робити, якщо антитіл немає

Краснуха

Зробіть щеплення до вагітності й після нього місяць уникайте зачаття. Вагітним цю вакцину не вводять.

Токсоплазмоз

- їжте м'ясо лише добре просмаженим, не куштуйте фарш
- ретельно мийте овочі, зелень і руки після роботи з сирим м'ясом
- у саду працюйте в рукавичках
- котячий лоток нехай прибирає хтось інший — або щодня й у рукавичках

Цитомегаловірус

ЦМВ передається зі слиною й сечею маленьких дітей. Мийте руки після зміни підгузків і годування, не доїдайте за дитиною, не користуйтеся спільним посудом і не цілуйте малюка в губи. Це особливо важливо, якщо вдома чи на роботі ви доглядаєте дітей до трьох років.

Якщо IgM позитивний під час вагітності

Не панікуйте: значна частина позитивних IgM — хибні або залишкові. Лікар призначить повторний аналіз, тест на авідність, іноді ПЛР. Якщо свіже зараження підтверджується, вагітність ведуть з експертним УЗД і консультацією фахівця з пренатальної діагностики, а при токсоплазмозі призначають лікування, що знижує ризик передачі дитині. Про планові обстеження вагітності читайте в статті про пренатальний скринінг.

Як здати аналіз

Кров беруть з вени, натщесерце бути не обов'язково. Візьміть результати попередніх аналізів, якщо вони є: для оцінки важлива динаміка. Здати аналіз можна в клініці — аналіз на TORCH: ціни й підготовка, а результат пояснить лікар, який веде вагітність. Записатися можна онлайн.

Стаття має інформаційний характер і не замінює консультацію лікаря. Обсяг обстеження й тактику визначає гінеколог або репродуктолог.